

Felflugen på flygfältet

ANNIKA RASTÉN

Den 6 december 2009 upptäcktes en isabellastenskvätta i anslutning till Barkarby flygfält, Norra Järvafältet. Den höll till i ett litet område med ruderatmark nära Plantagen i Barkarby. Det här var det tredje fyndet av arten i Uppland och det tolfte för hela landet, så skvättan lockade till sig hundratals skådare. Eftersom jag inte hade sett isabellastenskvätta i Sverige tidigare, och dessutom är extra intresserad av stenskvättor eftersom jag jobbar med vår svenska art, åkte jag till Barkarby den 7 december för att hälsa på den sällsynta gästen.

Det var nog ett 50-tal skådare där när jag kom fram. Jag förstod snabbt var skvättan höll till eftersom skådarna stod som i en triangel och alla spanade in mot mitten. Jag fick en snabb skymt av isabellan då den rasslade iväg bland det vissna ogräset och jag blev inte sär-

skilt förvånad när den plötsligt lyfte och flög ut från skådartriangeln. Det hade jag också gjort om jag var fågel och omringad av folk. Isabellan landade tillfälligt på en stor grushög, flög sen iväg mot några höghus och försvann. Så hade den tydligen inte gjort tidigare och jag blev lite orolig att isabellan bestämt sig för att dra för gott från platsen, det hade ju varit kul att få se mer än bara en flygande, väldigt ljus stenskvätta. Men efter några minuter kom den tillbaka till grushögen. Vid det här laget hade de flesta skådarna följt efter skvättan så det var nu ett glegt band av människor mellan grushögen och de ogräsbevuxna jordhögar som fågeln tidigare hållit till kring. Isabellastenskvättan valde då att flyga mot den norra delen av området och där någonstans försvann den. Jag vet att det sällan tjänar någonting till att springa efter en fågel utan att det är bättre

Efter en flygtur bortom höghusen försvann isabellastenskvättan någonstans i norra delen och folk klafsade ut i leran för att leta.

När isabellastenskvättan äntligen kom tillbaka slog den sig ner bland höga örter och var till en början omöjlig att få syn på. Överflygande mindre korsnäbb fick skådarna att släppa ogräs-spanandet för en stund.

FOTON: ANNIKA RASTÉN.

Olle Bernard lyckades fånga isabellastenskvättan på bild trots regnet.

att, på behörigt avstånd, stå och vänta där fågeln tycks ha sin favoritplats. Men hur får man cirka 50 andra skådare att inse det? Nej, här gjorde folk som de kände för, vilket innebär att de flesta började gå mot det ställe där skvättan försvunnit samt traska kors och tvärs över ruderatmarken. Jag var nästan ensam om att stå kvar på "åskådarplats" och vänta.

Men hur folk än letade så återfanns ingen skvätta. Det var mulet och bara några få plusgrader, det vill säga riktigt rått och kallt, och dessutom började mitt frukostte göra sig påmint, så jag tog en promenad bortåt flygfältet för att få upp värmen och leta reda på en buske. På väg tillbaka mötte jag en annan skådare som meddelade att isabellastenskvättan hade dykt upp igen så jag skyndade mig tillbaka till ruderatmarken.

Återigen stod alla skådarna uppradade, men nu längs med ett flackt parti med höga örter. Någonstans i borten änden hade stenskvättan gått ner, fick jag veta. Folk började återigen gå runt för att försöka se den från andra hållet. Det fanns en grusgång tvärs över "ogräsplätten" och plötsligt sprang isabellan tvärs över gången. Därefter kunde vi se den till och från då den kikade fram mellan väx-

terna i kanten till gången. Dumt nog började några av de skådare som gått runt att sakta vandra ut på gången. Vi som stod stilla fick några fina obsar av skvättan innan den flög iväg från skådarna som var på väg mot den. Isabellan landade öppet en bit bort och jag hojtade "Gå inte längre fram nu!" åt skådarskaran som ivrigt börjat följa efter fågeln. Till min glädje fungerade det; folk hejdade sig och sprang inte längre fram utan ställde upp på rad i sidled så att alla kunde få se skvättan fint. Efter en liten stund flög skvättan tillbaka till grusgången och där blev det ytterligare några fina obsar av den innan den försvann in bland ogräset igen. Jag var nöjd med vad jag fått se av fågeln och gav mig av hemåt.

Isabellastenskvättan var kvar i ytterligare två dagar men den 10 december kunde den inte återfinnas. Förmodligen hade den dött för den kan inte ha hittat mycket att äta med tanke på årstiden. Sen vet man inte hur pass stor inverkan alla besökande skådare hade. Även om isabellastenskvättan verkade förhållandevis oskygg så tyckte jag, som har jobbat med stenskvättor i fält i fem år, att den såg stressad ut.